

לו הַרְשׁוּת, הוּא יִשְׁחִית אֶת כָּל
אוֹתָם שְׁנִמְצָאִים לְפָנָיו וְעוֹבְרִים
לְפָנָיו גְּלוּי. וְסוּף הַפְּסוּק -
וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנִעְנְשׂוּ. עָבְרוּ
לְפָנָיו וְהִתְרָאוּ לְפָנָיו, וְנִעְנְשׂוּ.
דְּבַר אַחַר עָבְרוּ - עָבְרוּ עַל
מִצְוָה זוֹ [נִי"א שֶׁל רְבוּנָם] וְנִעְנְשׂוּ. דְּבַר
אַחַר עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתַּר - זֶה
נַח. וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנִעְנְשׂוּ - אֵלּוּ
בְּנֵי דוֹרוֹ [וְנִעְנְשׂוּ]. כִּיּוֹן שֶׁהִסְתַּתֵּר
וְהִשְׁתַּהֵּה שֵׁם כָּל אוֹתוֹ זְמַן, אַחַר
כִּף וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, [וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח]
בֵּא רָאָה, בְּשַׁעַה שֶׁהִדִּין נַעֲשֶׂה,
לֹא כְּתוּב בּוֹ זְכִירָה. כִּיּוֹן שֶׁנַּעֲשֶׂה
[בּוֹ] הִדִּין וְנִאֲבָדוּ רְשָׁעֵי הָעוֹלָם,
אִז כְּתוּב בּוֹ זְכִירָה. שֶׁהָרִי כִּפְאֶשֶׁר
הִדִּין שְׂרוּי בְּעוֹלָם, לֹא נִמְצְאָת
הַתַּחֲבֻרוֹת, וְהִמְשִׁחִית שְׂרוּי עַל
הָעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁעָבַר הִדִּין וְשִׁכַּף
הַרְגוּ, שָׁב הַכֹּל לְמִקְוָמוֹ, וְלִכְן
כְּתוּב כִּאֵין וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח,
שֶׁבּוֹ שׁוֹרָה זְכוֹר, שֶׁנַּח אִישׁ צַדִּיק
כְּתוּב בּוֹ.

כְּתוּב (תְּהִלִּים פט) אַתָּה מוֹשֵׁל
בְּגֵאוֹת הַיָּם בְּשׂוֹא גְלוּי אַתָּה
תְּשַׁבְּחָם. בְּשַׁעַה שֶׁהִים קוֹפֵץ
בְּגְלוּי וְהִתְהוּמוֹת עוֹלָם יוֹרְדִים,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלַח חוּט
אֶחָד מִצַּד הַיָּמִין וּמוֹשֵׁף אֶת גְּלוּי
וְשׁוֹכֵף זַעֲפֹן, וְאִין מִי שִׁיּוֹדֵעַ
אוֹתוֹ.

יִוָּה יָרַד לַיָּם וְהִזְדַּמֵּן לוֹ אוֹתוֹ
הַדָּג וּבִלַּע אוֹתוֹ, אִיךָ לֹא יִצָּאָה
נִשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ וְלֹא פָּרְחָה מִיָּד?
אֵלּא מִשׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שׁוֹלֵט בְּאוֹתָהּ גֵּאוֹת שֶׁל הַיָּם,
וְאוֹתָהּ גֵּאוֹת הַיָּם הִיא חוּט אֶחָד
שֶׁל הַשְּׂמַאל שֶׁמַּעֲלָה אֶת הַיָּם
לְמַעֲלָה, וּבּוֹ הוּא מַתְעַלָּה. וְאִם
לֹא אוֹתוֹ הַחוּט שֶׁמַּגִּיעַ אֵלָיו
מִצַּד הַיָּמִין, לֹא יַעֲלֶה לְעוֹלָמִים.
שִׁכְפָּאֶשֶׁר [שְׁכִיּוֹן] שְׂאוֹתוֹ הַחוּט
יָרַד לַיָּם, וְהִים אוֹחֵז בּוֹ, אִז

וְסוּפָא דְקָרָא וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנִעְנְשׂוּ עָבְרִין
קַמִּיהַ וְאִתְחַזְזִין קַמִּיהַ וְנִעְנְשׂוּ.

דְּבַר אַחַר עָבְרוּ, עָבְרוּ פְקוּדָא (דָּא) (נִי"א דְמֵאֲרִיחִין)
וְנִעְנְשׂוּ. דְּבַר אַחַר עָרוּם רָאָה רָעָה
וְנִסְתַּר דָּא נַח. וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנִעְנְשׂוּ אֵלִין בְּנֵי
דְרִיָּה. (וְנִעְנְשׂוּ), כִּיּוֹן דְאִסְתַּתֵּר וְאִשְׁתַּהֵּי תַּמָּן כָּל
הַהוּא זְמַנָּא. (דף סט ע"ב) לְבַתֵּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת
נַח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן (וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח) תָּא חֲזִי
בְּשַׁעֲתָא דְדִינָא אֲתַעְבִּיד לֹא כְּתִיב בִּיהַ
זְכִירָה. כִּיּוֹן דְאִתְעַבִּיד (בִּיהַ) דִּינָא וְאִתְאַבִּידוּ
חַיִּיבֵי עֲלָמָא, כְּדִין כְּתִיב בִּיהַ זְכִירָה. דְּהָא כַּד
דִּינָא שְׂרִיא בְּעֲלָמָא אִתְחַבְּרוּתָא לֹא אִשְׁתַּכַּח.
וּמַחֲבָלָא שְׂרִיא עַל עֲלָמָא. כִּיּוֹן דְאִתְעַבֵּר
דִּינָא וְאִשְׁתַּכִּיף רּוּגְזָא, תָּב כִּלָּא לְאִתְרִיָּה.
וּבְגִין כִּף כְּתִיב הָכָא וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח.
דְּבִיהַ שְׂרִיא זְכוֹר. דְּנַח אִישׁ צַדִּיק כְּתִיב בִּיהַ.
כְּתִיב, (תְּהִלִּים פט) אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת הַיָּם
בְּשׂוֹא גְלוּי אַתָּה תְּשַׁבְּחָם. בְּשַׁעֲתָא
דִּימָא קְפִיץ בְּגִלְגּוּלֵי וְתִהוּמֵי סְלָקֵי וְנַחֲתֵי,
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂדֵר חַד חוּטָא מִסְטְרָא
דִּימִינָא וּמְשִׁיף גִּלְגּוּלֵי וְשִׁכִּיף זַעֲפִיָּה וְלִית
מָאן דִּידַע לִיהַ.

יִוָּה נַחַת לִימָא וְאִזְדַּמֵּן לִיהַ הַהוּא נוּנָא
וּבִלַּע לִיהַ. הִיךָ לֹא נִפְקַת נִשְׁמָתִיהַ מִנִּיהַ
וְלֹא פָּרְחָא מִיָּד. אֵלּא בְּגִין דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
שְׁלִיט בְּהַהוּא גֵּאוֹתָא דִימָא. וְהַהוּא גֵּאוֹתָא
דִימָא הוּא חַד חוּטָא דְשְׂמָא לֹא דְסְלִיק לִיהַ
לִימָא לְעִילָא וּבִיהַ אִסְתַּלַּק. וְאִי לָאו הַהוּא
חוּטָא דְמִטֵּי לִיהַ מִסְטְרָא דִימִינָא לֹא סְלָקָא
לְעֲלָמִין. דְכַד (דְּכִיּוֹן) דְּהַהוּא חוּטָא נַחֲתֵי לִימָא
וְיִמָּא אִתְאַחִיד בְּהַ כְּדִין אִתְעָרִין גִּלְגּוּלֵי
וְשִׁאָגִין לְמִטְרָף טְרָפָא. עַד דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא

מתעוררים הגלים ושואגים לטרף טרף, עד שהקדוש ברוך הוא משיב אותו [אותם] לאחור ושבים למקומם.

זהו שפתיב בשוא גליו אתה תשפחם. תשפחם את אותם גלי הים. תשפחם - תשבר אותם לחזר למקומם. דבר אחר, תשפחם מממש. שבח הוא להם משום שעולים לראות בהשתוקקות. מכאן, כל מי שנכסף להסתכל ולדעת, אף על גב שלא יכול [ג"א ולא נהנים לו רשות] - השבח הוא שלו, וככל משפחם אותו.

אמר רבי יהודה, נח, כשהיה בתבה, היה פוחד שלא יזכר אותו הקדוש ברוך הוא לעולמים. וכיון שנעשה הדין ונעברו רשעי העולם, אז מה פתוב? ויזכר אלהים את נח.

רבי אלעזר אמר, בא ראה, בשעה שהדין שרוי בעולם, לא צריך לאדם שיזכר שמו למעלה ולפני הקדוש ברוך הוא בעולם]. שהרי אם נזכר שמו, נזכרים [כל] חטאיו ויבואו להשגיח בו. מנין לנו? משונמית. שאותו היום היה יום טוב של ראש השנה, והקדוש ברוך הוא דן את העולם, ואז אמר לה אלישע (מלכים ב ד) ה'יש לדבר לך אל המלך? דא קדשא ברוך הוא. דכדין אקרי מלך. מלך הקדוש מלך המשפט. ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. איני רוצה שיזכרו אותי וישגיחו בי, אלא בתוך עמי. מי שמכניס ראשו בין העם [גלו], לא ישגיחו עליו לדון אותו לרע. משום כך אמרה בתוך עמי.

בא ראה, נח, בשעה שהרגו היה שרוי בעולם, לא נזכר. כיון שעבר הדין, מה פתוב? ויזכר אלהים את נח. עכשו נזכר שמו. דבר אחר ויזכר אלהים את נח, כמו שנאמר ואזכר את בריתי.

אתיב ליה (ליו) לאחורא ותבין לאתרייהו. ה'רא הוא דכתיב בשוא גליו אתה תשפחם. תשפחם לאנון גלי ימא. תשפחם תתבר לון לאתבא לאתרייהו. דבר אחר תשפחם מממש שבחא הוא לון בגין דסלקין בתיאובתא למחמי. מכאן כל מאן דכסיף לאסתפלגא ולמנדע אף על גב דלא יכול [ג"א ולא נהבין ליה רשותא] שבחא איהו דיליה וכלא משפחן ליה.

אמר רבי יהודה נח פד הוה בתיבה דחיל הוה דלא ידבר ליה קדשא ברוך הוא לעלמין. וכיון דאתעביד דינא ואתעברו חייבי עלמא כדין מה כתיב ויזכר אלהים את נח.

רבי אלעזר אמר תא חזי, בשעתא דדינא שריא בעלמא לא ליבעי ליה לאיניש דידבר שמייה לעילא (במיה דקדשא ברוך הוא בעלמא). דהא אי אדבר שמייה ידפרון חובוי (גלו) וייתון לאשגחא ביה. מנלן משונמית, דהווא יומא יום טוב דראש השנה הוה וקדשא ברוך הוא דאין עלמא. וכדין אמר ליה אלישע (מלכים ב ד) ה'יש לדבר לך אל המלך? דא קדשא ברוך הוא. דכדין אקרי מלך. מלך הקדוש מלך המשפט. ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. לא בעינא דידפרון לי וישגחון בי אלא בתוך עמי. מאן דעייל רישיה בין עמא (בלא) לא ישגחון עליה למידן ליה לביש. בגיני כך אמרה בתוך עמי.

תא חזי, נח בשעתא דרוגזא שריא בעלמא לא אדבר. כיון דדינא אתעבר מה כתיב ויזכר אלהים את נח השתא אדבר שמייה. דבר אחר ויזכר אלהים את נח כמה דאת אמר ואזכר את בריתי.